

SENIORIVIESTI

N:8 TOUKOKUU 2002

MYK

MUNKKINIEMEN YHTEISKOULUN SENIORIT RY

HALLITUS:

Miika Heikinheimo	puheenjohtaja	040-5337 348
Antti Kaihovaara	varapuheenjohtaja	0400-445 916
	sähköposti:	antti.kaihovaara@stonesoft.com
Piritta Lahtinen,	rahastonhoitaja	09/486 146
Tom Hynninen	0400-305 197	faksi: 09/6925878
Jouko Keskimäki	09/8764 823, 040-5493688	
	sähköposti:	perhe.keskimaki@kolumbus.fi
Urpo Koivu	040-5782 548	
Suvi Virtanen	sihteeri	09/4583 346

MUNKKINIEMEN YHTEISKOULU

Laajalahdentie 21
00330 Helsinki

Rehtori Aki Holopainen puhelin 09/4777 6311

Apulaisrehtori Päivi Wickström puhelin 09/4777 6312

sähköposti: etunimi.sukunimi@munkka.edu.hel.fi
faksi: 09/4777 6310

HUOMIO HUOMIO HUOMIO HUOMIO HUOMIO

VUODEN 2002 JÄSENMAKSU on 10 €
Seniorit ry:n tili: Merita 102150-171530
Eräpäivä: 30.6.2002

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Kevättä/kesää, seniorit!

”VUODEN MUNKKALAINEN”

on valittu. Hän on mitä todennäköisimmin henkilö, jonka tiedät, tunnet ja jos et vielä tunne, ainakin haluaisit tuntea. Monien erinomaisten ehdokaiden joukosta Senioriyhdistys on valinnut keskuudestaan HÄNET.

Näin otsikoituna lähti kutsu koulun vuosijuhlaan, joka pidettiin 25.10.2001. Lähes kaksisataa henkeä noudatti kutsua, jonka olivat allekirjoittaneet Myyry, koulu ja Senioriyhdistys. Old Time Jazz Band sekä Pirjo Bergström tiivistivät jo muutenkin korkealla ollutta tunnelmaa. Ilta kului rattoisasti myös koulun uusittuihin tiloihin tutustumalla. Runsasta ohjelmaa olivat myös koulun opettajat ja oppilaat järjestäneille vanhoille.

Vuoden munkkalainen, vuorineuvos, seniori **Jaakko Rauramo**, oli paikalla ja vastaanotti kiertopalkintona Isto Virolaisen tekemän Munkki-patsaan (katso kansisivu). Isto V. on itse MYK-seniori ja kuvanveistäjä Heikki Virolaisen (senioripoika). Samalla Jaakko Rauramo lupautui käytettävissä olevin voimin tukemaan koulun kirjastoa. Tämä lupaus on jo lunastettu. Lisäksi hän oli puhumassa koulun väelle 23.4.2002. Senioriviesti onnittelee vielä vuoden munkkalaista!

Näin koulun ja seniorien aloittama vuoden munkkalainen – valinta on saatu alkuun Seuraava valinta julkistetaan koulun vuosipäivänä perjantaina 25.10.2002. Iltamat ovat tiedossa. Merkitse päivämäärä jo kalenteriisi.

MYK:n seniorit ry:n vuosikokous pidettiin 25.2.2002 Pöytäkirjasta poimittua:

-vuoden 2002 jäsenmaksu 10 €

-puheenjohtajaksi valittiin Miika Heikinheimo, varapuheenjohtajaksi Antti Kaihovaara,

-hallituksen jäsenet: Antti Kaihovaara, Piritta Lahtinen, Jouko keskimäki, Tom Hynninen, Urpo Koivu (uusi)

Senioriterveisin

Miika Heikinheimo yo-68

puheenjohtaja

REHTORIN TERVEHDYS

Kevätlukukauden päättäjäispäivän kiitäessä vastaan liian nopeasti, rehtorin mielen täyttää monenlaiset yksityiskohdat – päättävä lukuvuosi on "pistettävä pakettiin" ja elokuussa alkavan lukuvuoden suunnitelmat on hiottava kuntoon ja muutama opettajakin palkattava. Mutta eräs asia on kuitenkin ylitse muiden. Laajennus- ja peruskorjaushankkeen päätyminen ja siihen olennaisesti liittyvä koulun oppilasmäärän kasvattaminen tullaan saattamaan päätökseen tulevan kesän aikana. Tässä vaiheessa rohkenen jo kertoa, että kaikki on sujunut suunnitellusti. Uusittu ja entistä suurempi koulurakennus on toiminnallisesti onnistunut, kaunis ja hyvin varusteltu. Vierailijoita on riittänyt sekä kotimaasta että mailta vierailta, ja palaute on ollut meille kaikille koulussa työskenteleville mukavaa kuultavaa.

Koulun oppilasmäärän kasvattaminen seitsemästäsadasta lähes yhdeksäänsataan oppilaaseen on niin ikään onnistunut mukavasti. Munkan tilanne on nykyisellään sellainen, ettei koulun lähialueella asu riittävää määrää kouluikäistä väestöä täyttämään kaikkia tarjolla olevia oppilaspaikkoja. Mutta onneksemme koulun maine on säilynyt edelleenkin hyvänä ja hakijoita on riittänyt kauempaakin sekä Helsingistä että lähikunnista. Viime vuosina peruskoulu on tuntunut olevan kovin vetovoimainen ja lukiokin on eräs kaupungin suosituimmista kouluista pyrkijöiden keskuudessa.

Päättävä lukuvuosi on ollut tapahtumista rikas ja oppilaat ovat menestyneet koulutyössään sängen mukavasti. Ylioppilaskirjoitusten tuloksia ei tätä kirjoitettaessa ole vielä toimitettu koululle, joten niistä voitte halutessanne lukea koulun vuosikertomuksesta. Eräs mieleenpainuvimmista tapauksista oli lukion fysiikanopiskelijoiden opintomatka Cerniin Geneven lähistölle syyslukukauden puolivälissä. Niin ikään koulumme uusi kirjasto on saanut runsaasti huomiota osakseen. Nyt kirjastokeskustelun käydessä Helsingissä kuumana, koulun oman kirjaston merkitys tuntuu entisestäänkin korostuvan.

Ensimmäinen vuoden munkkalainen vuorineuvos Jaakko Rauramo (hallituksen puheenjohtaja, SanomaWSOY) vieraili koulullamme tiistaina 23.4.2002. Hän esittäytyi oppilaille juhlasalissa järjestetyssä tilaisuudessa. Haluan vielä tässä yhteydessä kiittää vuoden munkkalaista siitä merkittävästä kirjalahjoituksesta, jonka hän kuluvan kevään aikana koulun kirjastolle teki.

Erinomaista kesää kaikille senioreille toivottaen

Aki Holopainen
rehtori
yo-82

KOULUMUISTOJA 60-LUVULTA

"Don't know much about history, don't know much about biology..."

Sam Cooken ja Hermans Hermits-yhtyeen tulkitseman "Wonderful World"-kappaleen sanoin haluaisin tunnustaa, etten todellakaan enää muista esimerkiksi Elma Heinosen edellyttämiä keräämiäni kasvien latinankielisiä nimiä. Samoin joudun tunnustamaan, etten rehtori Jorma Rytkösen erinomaisesta opetuksesta huolimatta hallitse alkuunkaan suurinta osaa opetetusta historian materiaalista. Uudenkaupungin rauhan solmimisvuodenkin muistan vain Korpiojan Markun puhelinnumerosta.

Paremmiin ja pysyvästi onkin mieleeni painunut toisenlaisia oppeja kuten vastuu omista tekemisistä, järjestelmällinen työnteko, kurinalaisuus ja toimiminen ryhmän ja yhteisön jäsenenä. Näitä aineita ei ollut varsinaisesti lukujärjestyksessä, mutta ne kuuluivat tapaan toimia Munkkiniemen Yhteiskoulussa. Nämä asiat ovat yleisesti ottaen olleet kovasti hyödyksi taipaleella koulun jälkeen.

Takaisin Munkkaan

Kymmenen Hollannissa vietetyn vuoden jälkeen muuttimme vaimoni kanssa Munkkaan, vaikka ennen reissua asuimmekin Espoossa. Munkassa vaan on sellainen omituinen imu tai tenho, jota on vaikea kuvailla. Vaimoni ei ole alkuperäinen munkkalainen, mutta muuten oikein mukava.

Munkka on tietysti asuinalueena muuttunut kovasti sitten 60-luvun. Ei ole "Killeä". Ei ole "Ylähuonetta" eikä "Alahuonetta" (Bio Rita ja Puisto Kino). "Lippakioski" ei ole enää entisensä. Asuintaloja ja toimistorakennuksia on tullut aika paljon lisää ja palokunta on lähtenyt muualle. Apteekki on siirtynyt sen oikealta paikalta koulun viereen eikä sieltä saa enää Salmiakki-pulveria paperipussissa. Se on väärin.

Munkkiniemen Yhteiskoulua on ehostettu kovasti ja onnistuneesti. Rakennus seisoo entistä ylväämpänä omalla paikallaan ja Munksnäs Svenska Samskolan lopettamisen jälkeen entistä suuremmalle syyllä. Onhan koulu nyt alueen ainoa korkean asteen opinahjo.

"Be True to Your School"

Beach Boys-yhtyeen 60-luvun laulun hengessä haluan palata muistoissani 60-luvun MYK:n henkeen.

Muistelen lämmöllä Munkan koulua. Muistan kaikkien lokeroitteni paikat, poikien vessan kamalan kunnon ja hajun sekä tasaisen vihaisen rouva Kivirinnan, joka myi konseptipaperia ja muuta tarpeellista.

Muistan aurinkoiset välitunnit, joiden aikana oli aina jossain suuri rinki oppilaita nauramassa Joke Linnamaan jutuille. Pitkällä välitunnilla käytiin Hildenillä ostamassa hillopossu. Se maistui tuskallisen hyvälle. Normaaleilla välitunneilla ne maistuivat vielä paremmilta, sillä niiden aikana ei ollut lupa mennä Hildenille.

Muistan aamuhartaudet ja Tapio Tiitun kosketinsoitin-akrobatian. Muistan sen jatkuvan ravaamisen luokasta toiseen, mutta muistan myös sen hyvän hengen ja varman tunteen siitä, että olimme kiinteä yhteisö, jolla oli etuoikeus käydä Munkkiniemen Yhteiskoulua. Tunne oli tietysti täysin subjektiivinen ja vaikka koulutyöstä ei aina niin hirveästi pidettykään, niin koulun korkeata tasoa ei koskaan kyseenalaistettu.

"Maikat"

Minkä tahansa koulun profiili ja henki muodostuu tietysti suurelta osin opettajien ja muun henkilökunnan tavoista, tyylistä, laadusta ja persoonasta. Koulu kulminoituu opettajiin. Niinpä opettajat olivatkin jatkuvan arvioinnin kohteena. Oli aivan keskeistä luokitella ja rankata opettajat "paremmuusjärjestykseen". Oli "hyviä" opettajia, mukavia opettajia ja niin edespäin. Kriteerit olivat subjektiivisia, irrationaalisia ja painopiste oli heikkouksissa ja negatiivisissa piirteissä, mutta jokaisen tuli ottaa kantaa ja valita leirinsä. Näkemys uudesta opettajasta voitiin tehdä esimerkiksi 5 minuutissa, eikä mielipidettä ollut tarpeen muuttaa ainakaan kevein perustein.

Yleisesti ottaen "hyviä" opettajia olivat esimerkiksi Elsi Hetemäki, Pupi, Lemmy, Aarne Salminen, Uolevi Nurminen, Elsa Kenttämaa, Else Vuorinen Erkki Arhinmäki. ja "Ville" Viljanti.

Kuten sanottu, kriteerit olivat vaihtelevia, epäoleellisia ja niitä sovellettiin täysin subjektiivisesti. Yksi kriteeri saattoi olla vaikka se, että opettaja oli nätti kuten esimerkiksi Elsi ja Else. "Nätteys" oli dominoiva attribuutti, eikä sillä oikein voinut hävittää.

Toisaalta hyvä huumorintaju takasi automaattisesti paikan "hyvien" opettajien kategoriassa. (Esimerkkinä Pupi). Kohtuullisesti sovellettu välinpitämättömyys, ylimalkaisuus tai pikkutarkkuuden aktiivinen välttäminen takasivat opettajalle vuoren varmasti paikan ykkösryhmässä. (Lemmy oli tämän kategorian ikoni ja kestotähti). Varma tie ykkösryhmään oli se, että suhtautui oppilaisiin kuin aikuisiin tai vertaisiinsa. (Esimerkkinä kovasti pidetty, edesmennyt Aarne Salminen) Kuin sokerina pohjalla oli vielä sellainenkin kriteeri joka liittyi opetettavaan aineeseen. Jos aine oli "seksikäs" niin opettajalla oli loistavat edellytykset päästä korkealle asteikossa. (Esimerkkinä Ville Viljanti, English)). Luonnonhistorian opettajalla ei ollut samanlaisia mahdollisuuksia enkä kadehtinut myöskään kemian opettajia tässä suhteessa.

"Pieni nokipoika vaan..."

Muistan oikein hyvin ruokalan ja ruokailun sinänsä. Se tapahtui lähes kellarikerroksessa, jossa oli kolme erillistä tilaa. Varsinainen ruokala, kapea käytävä ruokalan ja laululuokan välissä ja itse laululuokka. Viimeksi mainittu tila muistuttaa minua elävästi laulun kokeista, joita pidettiin joka vuosi. Laulamien sattui olemaan minulle mieluinen aine, mutta se ei totisesti ollut

kaikkien mieleen. Harvassa tilanteessa näkee niin epätoivoisia ihmisiä kuin ne, jotka nousivat estradille tietoisena siitä, että esitys tulisi parhaimmillaankin vain etäisesti muistuttamaan sitä sävelkulkua, jota laulun varsinainen säveltäjä oli tavoitellut ja nuotteihin merkinnyt. Nokipoika-laulu olikin monen kandidaatin pelastus, sillä riittäväällä volyyymillä ja staminalla toimitettuna kyseisen laulun ydin avautuu ja hahmottuu lähes kenelle tahansa.

Lemmyn luokka oli mielenkiintoinen rakenteeltaan. Avotilaan vei muistaakseni käytävä jonka päässä olevassa tilassa oli ikkunallinen "valvontaparvi". Siellä kuuntelimme muun muassa tuoreeltaan Hannu Pietisen hankkiman tuliterän "Beatles for Sale"-albumin. Sanomattakin on selvää, että edustimme siinä vaiheessa vanhempaa ikäluokkaa, sillä muutoin tällainen omaperäinen toiminta ei olisi tullut kuuloonkaan.

Sitten olivat tietysti jumppasalit. Iso sali Lokkalantien puolella. Siellä pelattiin pääasiassa korista ja pukuhuoneessa haisi hiki
Montussa taas harrastettiin telinevoimistelua ja kuntopiiriä ja pukuhuoneessa haisi hiki.

Juhlasalin oven läheltä nousivat portaat, joita pitkin pääsi käytävälle kohti opettajien huonetta. Kyseisen käytävän varrella oli Sylvi Saukkosen luokka tai oikeammin luokkahuone, jossa rouva Saukkonen usein piti tunteja.

Sylvi Saukkosella oli poikkeuksellisen voimakas "aura" ja auktoriteetti, joka ilmeni siten, että paatuneimmatkaan häiritsijät eivät yrittäneet testata Sylvi Saukkosen huumorintajua tai kärsivällisyyttä. Siinä luokassa kuului vain yksi ääni kerrallaan. "She certainly did mean business"

Koulurakennuksen ytimessä oli kirjasto jonka läpi pääsi kulkemaan puolelta toiselle. Sen lisäksi, että tila toimi kirjastona, siellä pidettiin myös jälki-istuntoja. Nuoremmille lukijoille voin kertoa, että kauan, kauan sitten oppilaita rankaistiin vakavista rikkeistä, joita olivat esimerkiksi:

- Puhuminen tunnilla
- Myöhästyminen tunnilta
- Näsäviisus
- Läksyjen tekemättä jättäminen

"Peliluola"

Useimmat lukijat varmaan muistavat kuinka 1960-luvun alkupuolella Munkkiniemessä avattiin vanhaan kallioluolaan Laajalahdentien varteen, suurin piirtein apteekkia vastapäätä, "peliluola". Luola on oikea sana, koska se todellakin oli kallioon tehty luola. "Peliluolassa" oli biljardi-pöytiä ja muuta vastaavaa materiaalia.

Oleellista tässä asiassa on kuitenkin se tapa, jolla "viralliset tahot" asiaan suhtautuivat. "Peliluolan" avajaisten aikaan Munkkiniemen Yhteiskoulun silloinen rehtori, Jussi Saukkonen, ilmoitti koulun juhlasalissa, että koulun oppilaat eivät saa

rangaistuksen uhalla mennä koko paikkaan. Tämän määräyksen noudattamista tultaisiin valvomaan. Kyse oli selvästi "pahuuden pesästä", vaikkei syytä koko kieltoon suoraan sanottukaan.

Tämä tapaus on sosiaalisesti mielenkiintoinen. Ensinnäkin siksi, että se osoittaa kuinka valtavasti maailma on muuttunut sitten 60-luvun. Vaikea visioida tämän päivän rehtoria ottamassa kantaa oppilaiden vapaa-ajan tekemisiin. Toisaalta Jussi Saukkosen teko kertoo sen ajan yhteisöllisyydestä ja välittämisestä. Tarkoitus oli hyvä, vaikkei se välttämättä ollut edes ihan laillinen teko rehtorilta.

Tässä päällimmäiset mielikuvani rakkaasta opinahjostamme. Päivääkään en antaisi pois ja loppukaneettina haluaisin summata tunteeni sanomalla: "Voi niitä, joilla ei ollut mahdollisuutta käydä kouluaan Munkkiniemen Yhteiskoulussa".

Birch (Urpo Koivu), vuoden 1967 ylioppilaita.

LUOKKAKOKOUS MARRASKUUSSA 2001

Näin vetreinä vielä ollaan, me vuonna 1942 koulunkäyntimme aloittaneet. Suurin osa meistä tavasi tuolloin aakkosia Munkkiniemen kansakoulussa. Sitten pyrkimisten kautta siirryttiin Munkin yhteiskouluun, ensin vanhaan Nuottapolun kouluun ja sieltä opouuteen, värillisten aulojen ihmeelliseen maailmaan.

Kuvassa koolla osa vuosittain kokoontuvasta seniorijoukosta, tällä kertaa Maijun avarassa kodissa Espoossa marraskuussa 2001.

Takarivissä vasemmalta Maiju Hassinen (Santaholma), Pirkko Pelkonen (Immonen), Helena Nordenstreng, Liisa Ollikainen, Helena Palm (Yläkari), Pirjo Mildh (Pesonen), ja Matti Kaitera. Edessä vasemmalta Karri Vartiainen, Inkeri Mikkola(Virolainen) ja Juhani Piha.

SENIORI

*

MITÄ MAINIOIN TILAISUUS
TULLA TORPALLE

*

**KOULUMME JA KORIPALLO OVAT EROTTAMATTOMIA.
SYKSYLLÄ VUONNA 2002 TORPAN POJAT RY TÄYTTÄÄ
70 VUOTTA!**

*

ILTAJUHLA PIDETÄÄN KALASTAJATORPAN PYÖREÄSSÄ SALISSA
LAUANTAINA, MARRASKUUN 2. PÄIVÄNÄ KELLO 19.00

*

**JOKE LINNAMAA - "STADIN SÄKKI" - KAAVAILEE
KORKEATASOISEN OHJELMAN SUORITTAJIKSI MM.**

*

PEPE WILLBERG
MIKKO KIVINEN
KLAUS THOMASSON

*

ILMOITTAUTUMISIA OTTAA VASTAAN YHDYSHENKILÖMME:

**PIA KRÖGER 0400-300 401
HANNU PIETINEN 040-5064 766**

RIEMUYLIOPPILAAT KOKOONTUIVAT 31.5.2001.

Vietimme riemuyliläiskokouksemme vanhassa rakkaassa koulussamme Nuottapolulla 31.5.2001.

Valokuvassa ovat ylhäältä vasemmalta: Jyri Paulaharju, Matti Riisalo ja Matti Karras,

seuraavalla rivillä: Pekka Havu, Urtti Karimo, Erkki Kuusinen ja Ilkka Pohjanheimo,

kolmannella rivillä: Jaakko Sorvari, Eero Pietiläinen, Timo Willner ja Esko Hirvonen

neljännellä rivillä: Erik von Herzén ja Kari Tavaila

alarivillä: Ulla Wälimaa (Wahlroos), Anna-Liisa Häyrynen, Riitta Rantanen (Posti) ja Tuulikki Harjulehto (Outinen)

LEHTORI ERKKI ETELÄN HAASTATTELU MARRASKUUSSA V. 2001.

Keväällä 2001 ryhmä koulumme entisiä oppilaita puuhasi nykyisen apulaisrehtorin Päivi Wickströmin kanssa Senioriviestin postitusta koululla. Kun teitä senioreja on kirjoissa ja kansissa pitkälti toistatuhatta, niitä, joiden osoitteet yhdistyksellä on hallussa, kesti tuo työ aika pitkään. Ryhmä livahtikin pian ansaitulle lounaalle Ugariin eli Ukko Munkkiin.

Samalle lounaalle työntyi hetken kuluttua kolme virkeätä vanhempaa herrasmiestä, joista yksi oli vallan tutun tuntuinen. Lehtori Erkkihän siinä asettautui ruokailemaan seurueensa kera. Hän tunnisti myös meidät ja nyökkäili hyväksyvästi.

Päätimme silloin sopivan tilaisuuden tullen puhuttaa "Napista" – tuolla nimellähän me aikanamme ja myös meidän jälkeemme Erkkiä kutsuimme.

Kaihovaaran Matti ja allekirjoittanut soittivat Erkille joulukuussa 2001. Lehtorimme oli juuri toipumassa ohitusleikkauksesta. Ääni oli kirkas, mieli virkeä ja järki kuin partaveitsi. Erkkihän täyttää 85 vuotta vasta maaliskuussa 2002.

Erkki keskittyi täysin muistelemaan Nuottapolun koulun aikoja. Sinnehän hän nuorena opettajana astui palvelukseen v. 1948. Rehtorina oli "Ilo Ilmari" tai "Imppa" vaan. Svea opetti ruotsia ja toimi johtajattarena eli siis apulaisrehtorina.

Aivan ensimmäiseksi maisteri Erkkiä kiinnosti Munkkiniemen yhteiskoulussa käytössä ollut vuoroluku. Aamuvuoro tuli kouluun klo 08.00 ja piipahti kotiin klo 11.00, jolloin iltavuoro rynnisti tilalle. Kahden oppitunnin jälkeen rakennus täyttyi jälleen ääriään myöten, nyt aamuvuorolaisista, jotka pääsivät koteihinsa klo 15.00. Iltavuoro saapui sitten vielä kolmeksi tunniksi "opiskelemaan" ja lähti kotiin klo

18.00 rapaista ja liejuista Isopuistotien jatketta. Lauantaisin viimeisellä tunnilla, klo 17.00-18.00 ei opettajan kannattanut kysyä ikkunarivissä istuvilta oppilailta yhtään mitään. Näistä nimittäin osa istua röyhötti aina vasen käsi korvalla. Kämmeneen oli piilotettu pieni kidekone, jolla saattoi kuunnella lauontain toivottuja levyjä.

Salakuuntelu vaati ikkunarivin, koska antennina toiminut kuparilanka kiinnitettiin lämpöpatteriin.

Nuottapolun koulurakennus oli aivan liian pieni oppilasmäärään nähden. Keväällä 1948 koulussa oli 453 oppilasta ja aina kuudenteen luokkaan saakka keskimäärin 40 oppilasta per luokka.

Oppitunteja pidettiin luokkien lisäksi myös kellarissa, pannuhuoneessa ja käytävilläkin. Käykääpä Te nykyiset koululaiset silmäilemässä Nuottapolulla Länsi-Helsingin Musiikkiopistossa, joka nyt hallitsee koulurakennusta, millaisissa olosuhteissa "esi-isät ja -äidit sota- ja pulavuosina oppinsa ammentaneet. Viimeisenä keväänä, v. 1951, vanhan koulu oppilasmäärä ylitti jo viidensadan.

Seuraava kiinnostuksen kohde Erkille oli alimittainen opettajainhuone, jossa keitettiin ja juotiin kahvia yhtä mittaa aamusta iltaan. Koska kaikki oli säännöstelyn alaista, niin sokeria opettajat toivat kerran kuukaudessa sovitus määrän. Alkuvuosina rehtori itse jakoi sokeriannokset, mutta saksankielen lehtori Aira vasta sai asiaan selvän kontrollin. Opettajainhuone kuin myös läheinen ympäristö oli enimmänsä aikaa täynnä likaisia kahvikuppeja ja lusikoita. Jussin tultua rehtoriksi kaikkeen nivoutui laki ja järjestys.

Kouluruokailu oli jännittävä tapahtuma päivittäin. Ruoka tuli käytäville ämpäreissä; sehän oli aina lusikkaruokaa, laihaa keittoa mitättömien sattumien tai lähes läpinäkyvää velliä. Oppilaan tuli ilmoittaa opettajalle, että hän aikoo osallistua ruokailuun ja myös maksaa siitä. Jotkut kertoivat koululle, että he eivät syö, mutta

kotona kuitenkin ilmoittivat itsensä ruokailijoiksi ja saivat rahan. Koulussa he sitten käyttivät hyvän ystävän lautasta. Monissa perheissä Munkkiniemessä elettiin 40-luvulla hyvinkin köyhissä oloissa. Koulun oppilaat kyselivät toisiltaan, että josko jonkun

Kouluruokailu oli jännittävä tapahtuma päivittäin. Ruoka tuli käytäville ämpäreissä; sehän oli aina lusikkaruokaa, laihaa keittoa mitättömien sattumien tai lähes läpinäkyvää velliä. Oppilaan tuli ilmoittaa opettajalle, että hän aikoo osallistua ruokailuun ja myös maksaa siitä. Jotkut kertoivat koululle, että he eivät syö, mutta kotona kuitenkin ilmoittivat itsensä ruokailijoiksi ja saivat rahan. Koulussa he sitten käyttivät hyvän ystävän lautasta. Monissa perheissä Munkkiniemessä

elettiin 40-luvulla hyvinkin köyhissä oloissa. Koulun oppilaat kyselivät toisiltaan, että josko jonkun leipäkorttiin olisi jäänyt kuukauden lopulla käyttämättömiä mustia kuponkeja, valkoiset syötiin jo parina ensimmäisenä päivänä.

Yllätys, yllätys, Erkki kertoi, että opettajilla oli monta kertaa omia juhliiaan ja, että myös alkoholia käytettiin, tosin erittäin kohtuullisesti. Läksiäisiä, syntymäpäiviä, nimmareita ja muitakin kokoontumisia oli tuhka tiheään. Lehtori "Läppä" eli Leevi esitteli aina tasan puolen yön aikaan roiman käsinseisannon muiden opettajien riemuksi. Erkki asui alkuvuosina Suomenlinnassa, jonne kulkuyhteydet olivat hankalia ja ajoittaisia. Hän kertoi jääneensä kerran vastaviihtyn englannin opettajan, Niilon, kotiin yöksi kaupunkiin — olivat juhlat menneet sen verran pitkiksi.

Me oppilaat emme varmaan tuolloin pystyneet kuvittelemaankaan, että meidän maikkamme, he, joita me koko kouluajan teitittelimme ja kunnioitimme, olisivat osanneet juhlia. Tai ehkä me sentään aavistimme jotain.

Lukuvuodella 1948-49 filosofian maisteri Erkki opetti matematiikkaa I ja III luokilla sekä fysiikkaa. Myöhemmin myös kemia tuli mukaan. Opettajana Erkki oli aivan erinomainen eikä hänen tunneillaan metelöity. No, tuohon aikaan yleiskurikin oli vielä kohdallaan. Oppilaiden keskuuteen levisi eräänä vuonna kauhistuttava huhu. Kerrottiin Erkin ja Kanervan päättäneen liittoutua ja näin he voisivat yhdessä kelle tahansa antaa yhteensä neljä nelosta ja jättää armotta suoraan luokalle. Huhuhan se vain oli.

"Napis" vangitsi usein oppilaan katseellaan. Koko muu luokkakin tällöin jähmettyi. Kerran tuo katse kohdistui itsepintaisesti erääseen pulpettiin kokeen aikana. Erkki lähestyi, aukaisi pulpetin kannen ja nyhti esiin lunttilapun. Myös viereiseltä oppilaalta löytyi luntti. Kolmas pulsa tuotti vesiperän, jolloin oppilas Hynninen purskahti vahingoniloiseen nauruun. Erkki tuijotti synkästi ja sanoi kirjoittajan mieliin ikuisesti syöpyneet sanat. "Ja Hynnisellä ei ole varaa nauraa." Kuinka oikeassa Erkki olikaan.

Erkki halusi tuosta lunttauksesta oman painavan kommenttinsa tähän Senioriviestiin:

"Lunttaajien ylevänä pyrkimyksenä oli saada hyvä arvosana vaikka he eivät mitään osanneetkaan. Siksi en heitä erityisemmin arvostanut. Joskus jopa joku joutui kiinni, anoipa armoakin. Sankari muuttui hetkessä raukaksi."

Familiäärinen opettajakunnan monista tapaamisista Erkki halusi vielä kertoa muutaman anekdootin. "Tellun" eli Tellervon kotona pidetyillä

kutsuilla hänen mieleensä jäi erityisesti talon isännän loistava tervetuliaispuhe: "

Tervetuloa, onko kellään korkkiruuvia?"

Etenkin läksiäisissä puhuttiin vakavia ja viisaita asioita. Kerran Aira tähdensi kaikille. "Älkäämme olko tyhmiä idealisteja vaan realisteja kerrankin." Olivatkohan saksan lukijat vastikään tuottaneet opettajalle pettymyksen.

Sainin luona kuultiin runsaasti runoja ja "Läppä" esiintyi salakuljettajana. Tellervon kutsuilla laulettiin mm. "Mannerkorven mailla" ja "Onnellinen Aukusti".

Se, mitä meidän opettajamme meistä oppilaista keskenään tarinoivat ja arvioivat aikanaan, sitä me emme koskaan saa tietää. Mutta te kaikki seniorit kautta vuosikymmenten, muistakaa entisiä opettajianne niin usein kuin taidatte, joko mielissänne tai ihan henkilökohtaisesti. Monilla meistä Nuottapolun koulun aikaisista oppilaista ei ole kohta kovin monta kohdetta jäljellä.

Pidetty ja kunnioitettu lehtorimme Erkki asui siis alkuvuosinaan Suomenlinnassa. Nyt hän asuu osoitteessa Professorinaukio 2, aivan uuden koulutalon vastapäätä.

Me emme aikanaan kuunnelleet häntä tarkkaan. Me emme oppineet kaikkea sitä, mitä hän meille opetti. Nyt me jo osaamme antaa kaikelle arvoa, ajoissako?

Tom Hynninen

Matti Kaihovaara yo:t -53

Nykyoppilaan kirjoitus Munkan arjesta keväällä 2002

Munkan sonni

Elämä koulussa on hurjaa touhua. Se on taistelua elintilasta tultasyöksevin sapelein, kamppailua menestyksestä teräväksi viilatuin kynsin. Luokasta, josta hengitysilmä loppuu ennen tuplatunnin ensimmäistä puolikasta, on raivattava itselleen tilaa hengittää, kyynärpäitä kaihtamatta. Tarinan mukaan jätesäkkeihin valon kauhominen sai hölmöläiskylän näyttämään

Ratsastaminen suosion ja kunnioituksen selässä kultaisesta harjasta kiinni pitäen on ainoa tapa selvitä halki näännyttävän Saharan kentän, ja vielä on ravattava neljään kerrokseen laajennetun koulurakennuksen pohjekerroksesta ylös asti. Laukaksi menee monella.

Äidinkielen puhekurssilla opin oman itsensä julkituomisen niksejä. Eräässä puheessa kruunasin itseni Munkkasonniksi ottamalla vastaan itseltäni valtikan, suihkepullon, ja pitäen lopuksi kiitospuheenvuoron. Napoleon Bonapartehan pyrki samaan pari sataa vuotta sitten nousemalla valtaan ja painamalla kruunun omaan päähänsä. Vallankäytössä ja -näytössä Napoleonilla Munkkasonnilla on aika vähän eroa.

Koulumaailman sydämettömyyden ja kylmyyden sain kokea koeviikolla, kun lyijytäytেকynäni teki Räikköset, enkä päässyt edes ensimmäistä konseptin sivua loppuun. Tekniikka petti eikä kone kestänyt. Tuskailtuani aikani nöyryyn pyytämään apua parilla kierroksella minut ohittaneelta työltä. Hän ei nostanut katsettaan tiestä, mutta ilmeisesti viesti meni perille, sillä hansikaslokeroaan hetken kaiveltuaan hän viskasi laiskasti lyijykynän minua kohti. Eipä matkani jatkunut, sillä kynä oli suutari. Kilpailu on kovaa ja palkintopallille on pyrkijöitä. Auttavaa kättä on turha tuskissaan odottaa. Koulumaailma koostuu ihmisistä, jotka hyväksyvät minut ainoastaan hyväntuulisena. Ruikuttajalle ei tipu leivänpaloja, joita noukkia pöydän alta. Ulkoiset ja pinnalliset keinot myyvät kuin häikä. Rahalla saa ja hevosella pääsee.

Machoilu on yksi valtti koulun käytävillä. Kävelytyyli näyttää ulospäin siltä kuin katselisi hidastettua elokuvaa. Hiuslakkaa pitää olla riittävästi eli niin paljon, että paloviranomaiset antaisivat räjähdysvaaravaroituksen, jo pelkästä järkytyksestä. Vatsa niin sisällä kuin suinkin voi ja rinta tietenkin rottingilla. Siinä avainsanat jokaiselle, joka ei halua tallautua jalkoihin. Jokaiselle, joka haaveilee kerran olevansa Munkan sonni.

Jämähätäminen omiin ympyröihin ei vetele luokattomassa lukiossa. Näkyminen pelkässä kaapeliverkossa olisi kuin tuuleen huutaisi. Julkisuus ainoastaan digiboxin vaikutuspiirissä olisi taistelua tuulimyllyjä vastaan. Pätemistuskassa ja suosionkerjäyksessä on käytettävä hyväksi kaikki kanavat ja jokainen media. Curriculum vitae ja portfolio tullaan mittaamaan monessa paikassa. Pieni pätkä tavoitteestani täyttyy tämänkin julkaisun välityksellä. Vai luulitteko oikeasti, että kulutan aikaani jutusteluun ja kirjoitteluun ilman oman edun tavoittelua? Lankkaan bootsini ja jatkan itsekeskeisyyttäni. Sellainen on ihminen.

OLD TIME JAZZ BAND, HISTORIIKKIA MUNKKINIEMEN NÄKÖKULMASTA

Vanhin jazzlevytys tehtiin vuonna 1917, eli 85 vuotta sitten. Old Time Jazz Band on soittanut yli puolet siitä ajasta kun jazzia on äänilevyiltä ollut saatavana. Eli ei tämä maailmalla yleisesti tunnettu perinteinen jazz lopulta niin kovin vanhaa ole.

Munkkiniemen Puistotie 1 oli vanhan jazzin harrastajien tyyssija. Peräti kolme innostunutta sattui asumaan samassa talossa. Pertti Mustonen soitti trumpettia, Seppo Keskimäki soitti pasuunaa ja Tapani Renkonen klarinettia. Juhani Piha, joka kiinnostui banjonsoitajan roolista, asui tuolloin Perustiellä. He kaikki neljä kävivät koulua myös Munkkiniemen Yhteiskoulussa.

Kokonaisten jazzorkesterin muodostamiseen tarvittiin kuitenkin vielä muitakin instrumentteja – piano, basso ja rummut.

Perinteisen jazzin soittossa trumpetti vie joukkoa eteenpäin melodiaa soittaen. Klarinetti tukee, kuvioi ja koristaa melodiaa trumpettia kirkaammalla äänellään ja pasuuna taas rakentaa matalammalla äänellään siltoja sointurakenteeseen melodian edetessä. Piano rikastuttaa sointupohjan, banjo antaa soinnuille rytmin ja rummut pitävät huolta orkesterin sykkeestä.

Pianon, basson ja rumpujen suhteen orkesteri olikin sitten hieman häilyvällä pohjalla – niissä jouduttiin ajoittain turvautumaan Munkkiniemen ulkopuolellakin asuvien apuun.

Tuonkaltaiselle perinteisen jazzin seitsenmiehiselle kokoonpanolle löytyi monia esikuvia, joista tunnetuimman loi Louis Armstrong. Hänen nimissään vuoden 1925 jälkeen toimineet "Hot Five" ja "Hot Seven" ovat ehkä meillekin olleet tärkeimmät suunnan antajat ja ohjelmistommekin lähti liikkeelle heidän julkaisemien levyjen pohjalta.

Orkesteri harjoitteli alkuun sunnuntai-aamuisin Olympiastadionin kerhuhuoneistossa ja ajoittain oli ongelmia huonevarausten kanssa. Muut tärkeämmät järjestöt veivät meiltä vuoron varauskirjauksista huolimatta ja silloin oli palattava kotiin tyhjin toimin ja mieli täynnä tummia pilviä.

Keikkoja ei juurikaan vielä ollut mutta innostus oli kova ja harjoitukset otettiin vakavasti – taidot karttuivat. Ohjelmistoa rakennettiin kuuntelemalla vanhojen esikuvien julkaisemia levyjä. Pertti ja Tapani kirjoittivat niistä nuotit paperille ja Pertti pianonsoittotaitoisena etsi soinnutkin kappaleisiin. Korvakuulolta nuoteiksi kirjoittaminen on ollut hyvä taito ohjelmiston ylläpidossa.

Orkesterin vireästi alkanut yhteinen tie katkesi kuitenkin Sepon tapaturmaiseen kuolemaan v.-62. Syntyi tyhjiö, joka lähes katkaisi soittoharrastuksen pitkäksi aikaa. Korvaavan pasunistin löytäminen oli sangen vaikeaa.

Pertti valmistui rakennusmestariksi ja siltä tieltä löytyi lopulta kurssikaveri, Seet Jaakola, joka oli juuri tästä jazzista tyylistä kiinnostunut. Hänen oli kuitenkin aloitettava pasuunansoittonsa alusta lähtien ja kuluihan siihen aikaa ennen kuin soitto sujui. Tähän liittyi se hyvä puoli, että Seet sai junailtua oman asuintalonsa kellarista orkesterille vakituiseen harjoituspaikan. Soittelimme taas viikoittain omassa kellarihuoneessamme, mutta itseluottamus ei vielä riittänyt sitä pitemmälle. Pertti jopa ehti kyllästyä soittamiseen. Vain sitkeimmät jaksoivat painaa päälle. Nyt tarvittiin uutta verta joukkoon.

Harri Aavaharju liittyi joukkoon v.-78 ja elvytti piilevät voimavaramme. Nuoren miehen innolla Harrin trumpetti toittoti meidät parrasvaloihin. Itseluottamus riitti nyt lavaesiintymisiin.

Jouko Keskimäki, edesmenneen Sepon nuorempi veli löytyi sattumalta v.-80, hän halusi jatkaa perheen pasuunaperinnettä, mutta joutui aloittamaan sen myös alusta. Olimme oppineet, että tärkeämpää oli löytää tyyliin innostunut henkilö ja opettaa hänet soittamaan, kuin ottaa ohikulkijoita riveihin. Se oli kai sitä Munkkiniemen perinnettä, jota pyrimme pitämään voimassa perinnejazzin lisäksi. Soitimme nyt ajoittain kahdenkin pasuunan voimalla ja vanhoja Puistotie ykkösen poikia oli mukana taas kolme kappaletta.

Reine Rimon, liittyi joukkoon v.-81. Tämä 60-luvun iskelmälaulajakin innostui vanhasta jazzista. Old Time Jazz Band laajensi ohjelmistoaan oleellisesti laulun myötä. Monta vuotta mentiin hienosti eteenpäin sekä taidoissa että tyyliässä. Tuolta kaudelta on jäänyt tositteeksi kaksi LP-levyä, jotka tehtiin vuosina 1984 ja 1986. Jälkimmäinen äänitettiin New Orleansissa orkesterin silloisen festivaalivierailun yhteydessä. Orkesterin jäsenet nimitettiin konserttien jälkeen New Orleansin

kaupungin kunniakansalaisiksi. Siitä ovat todisteena kaupungin pormestarin allekirjoittamat kunniakirjat sinetein ja nauhoin.

LP-levypainokset ovat jo loppuunmyyty mutta yhdelle CD:lle siirrettyinä molemmat taltioinnit ovat harrastelijoille edelleen saatavilla orkesterin nettisivujen kautta.

Musiikkimaailmassa nuo niin tavalliset ohjelmalliset ristiriidat repivät orkesterimme hajalle vuonna 1987. Jäämistöstä syntyi ulkopuolisten muusikoiden avulla jopa kolme uutta orkesteria.

Pertti houkuteltiin takaisin vanhoihin riveihin sapattivapaaltaan. Seet ryhtyi soittamaan rumpuja. Klassinen jazz eteni taas vankasti ja monella rintamalla.

Vuonna 1993 liittyi joukkoomme tuubansoittajaksi Jussi Valto, mies, jonka puhallinorkesterikokemus Carelia-yhtyeen kautta on todella vankka. Pianonsoittajaksemme palasi samana vuonna myös vuosikymmeniä jäähdytellyt

Pekka Perjo. Hän oli ollut mukana jo aivan alussa, mutta oli sitten siirtynyt hetkellisesti ravintolamusikoksi ja jättänyt lopulta koko soittamisen opiskelun vuoksi. Hän ei asunut koskaan Munkkiniemessä mutta muistaa aina kaiholla munkkalaisia tyttöjä, joita hän ehti piirittää ja tanssittaa orkesterin syntymävuoden aikoihin pianoharrastuksen ohella.

Pirjo Bergström saatiin mukaan v.-95. Ohjelmisto laajeni hänen avullaan nyt myös 30-luvulle hieman tuoreemman jazzin suuntaan. Laulussa oli nyt aiempaa ammattimaisempi ote. Pirjolla on laulajana tuore suhde jazziin, sillä OTJB:n pojat löysivät hänet solistikseen vuonna 1995 teatterin palkeilta, jazznäytelmästä, joka kertoi Billie Holidayn elämästä. Pirjon kaudella on äänitetty kaksi CD-levyä, joista ensimmäinen julkaistiin orkesterin 40-vuotishuhlien yhteydessä. Levy on otsikoitu "Old Time Jazz" ja siinä Pirjo on mukana kymmenessä kappaleessa.

Suomen Jazz-liitto palkitsi tuolloin Old Time Jazz Bandin Andania-palkinnolla vanhan jazzin kehittämiseksi tehdystä merkittävästä työstä.

Orkesterimme on esiintynyt lähes kaikilla kotimaamme merkittäville jazz-festivaaleilla ja edustanut Suomea myös ulkomailla. Ohjelmisto on laajentunut ja sisältää eräänä oleellisena osana myös Gospel-musiikin. Se on valloittanut myös suomalaisen jäyhäksi kutsutun mielen ja olemme esittäneet sitä jo yli 50:ssä Suomen kirkossa usein aivan ääriään myöten täydelle kuulijakunnalle.

Pukkilan puukirkossa tehty CD-äänite vuodelta 1999 palauttaa mieliin seurakunnan hartaat ja sielukkaat tunnelmat orkesterin tulkittaessa Pirjon antaumuksellisen syvän ja vivahderikkaan laulun täydentämänä tätä syvän etelän uskonnollista musiikkia.

Tuosta vuodesta lähtien banjoa on orkesterissamme soittanut Timo Peltoniemi. Muuten kokoonpanomme on säilynyt ennallaan.

Sävellystoiminta on uutena ilmiönä myöskin noussut esiin. Pertti on erityisesti kunnostautunut tällä alalla – hänen sävellyksistään soittamme esiintymistilaisuuksissamme aina joitakin.

Tällä tiellä olemme nyt. Eräänlainen rengas on myös sulkeutunut Munkkiniemessä sillä orkesterimme on saanut harjoittelupaikakseen oman koulumme juhlasalin – vastalahjaksi soittamme kaikissa tarvittavissa ja tyyliin sopivissa koulun tilaisuuksissa.

Lähes koko joukkomme on jo eläkkeellä varsinaisista työpaikoistaan ja soitolle on siten helpompi omistautua. Nyt vain toivomme terveitä ja antoisia päiviä meille kaikille rakkaan musiikkimme pauloissa.

Orkesterin verkkosivut antavat tarvittaessa lisätietoja kaikille halukkaille osoitteessa: <http://www.renko.pp.fi/index.html>.

OLD TIME JAZZ BAND & PIRJO BERGSTRÖM

FEATURING

ANTTI SARPILA

45v

JUHLAKONSERTTI

Savoy -teatterissa, 11.10.2002 kello 19.00
Special Quests, liput €20,-

Lisätietoja: Jouko Keskimäki, matkapuhelin 040 549 3688, E-mail: perhe.keskimaki@kolumbus.fi